

PRACA ZALICZENIOWA

Forma pracy: Scenariusze zastosowania nabytej podczas Kursu wiedzy, na zajęciach szkolnych dla przedmiotu "Podstawy przedsiębiorczości"

Autor: Sebastian Kubski

Scenariusz lekcji: Giełda i jej rodzaje

I. Standardy

1. Cele edukacyjne:

- wyjaśnienie, czym jest giełda i jaką rolę ona pełni w gospodarce,
- poznanie sposobów inwestowania,
- kształtowanie umiejętności oceny zysku i ryzyka.

2. Zadania szkoły:

- kształtowanie nawyku korzystania z różnych źródeł informacji,
- doskonalenie umiejętności analizy, oceny i podejmowania ryzyka.

3. Treści nauczania:

- funkcjonowanie giełdy w gospodarce,
- giełda i jej rodzaje.

4. Osiągnięcia:

- identyfikowanie rodzajów giełd.

II. Opis lekcji

1. Założenia wstępne

- uczeń potrafi korzystać z Internetu,
- potrafi korzystać z dostępnych źródeł wiedzy,
- posiada umiejętność wykorzystania i przetwarzania informacji dotyczących rodzajów giełd.

2. Cele kształcenia

Uczeń:

- zna terminy: giełda, akcja zwykła, akcja uprzywilejowana, emisja akcji,
- wie, jakie czynniki wpływają na wysokość notowania akcji,
- rozumie przyczyny zróżnicowania poziomu akcji na giełdzie.

potrafi:

- ocenić konsekwencje zmian mechanizmu giełdy,
- analizować trendy na giełdzie,
- scharakteryzować i wyjaśnić pojęcie giełdy, akcji.

3. Metody i formy pracy

- elementy pogadanki,
- ćwiczenia kształcące formalnie (ćwiczenia w rozumowaniu, ćwiczenia wyobraźni,
- praca w grupach z wykorzystaniem komputerów oraz z zastosowaniem karty pracy ucznia,
- dyskusje.

4. Kluczowe pojęcia:

Giełda, akcja zwykła, akcja uprzywilejowana, system pozagiełdowy, emisja, transakcja.

5. Materiały i środki dydaktyczne

- Środki dydaktyczne

Pomoce dydaktyczne: podręcznik, encyklopedia, leksykon, zeszyt ćwiczeń, czasopisma

Przyrządy: komputery z programami (Word, Excel, FrontPage, Point), Internet

Materiały: karta pracy ucznia

Opis zadań (instrukcja) dla ucznia: Wypełniając kartę pracy uczniowie korzystają ze strony oraz z programów Word, Excel.

Załącznik 1. Karta pracy ucznia

Co każdy inwestor wiedzieć powinien?

Miejszem, gdzie w sposób zorganizowany odbywa się handel papierami wartościowymi jest _____ .

Kupuje i sprzedaje się tam _____ spółek, _____ Skarbu Państwa i przedsiębiorstw, a także _____ , czyli takie których cena zależy od wysokości notowań innych instrumentów.

Kiedy ceny większości papierów wartościowych rosną, mówimy, że rynek znajduje się w trendzie _____ lub też, że panuje _____. Kiedy natomiast ceny spadają mamy do czynienia z trendem _____ lub mówimy, że jest _____.

Mianem _____ określa się czasem inwestorów grających na wyżkę cen,

natomiast tych, grających na spadek ceny nazywa się _____ .

Do zobrazowania sytuacji na giełdzie wykorzystuje się _____.

uwzględnia ceny wszystkich spółek na rynku podstawowym, _____ obejmuje dwadzieścia największych giełdowych polskich przedsiębiorstw, a spółki z sektora nowych technologii składają się na _____.

Kiedy papiery wartościowe kupuje się po raz pierwszy od ich emitenta, wtedy transakcja ta przeprowadzana jest na rynku _____, natomiast, kiedy papiery wartościowe nabywają i sprzedają inwestorzy na giełdzie to odbywa się to na rynku _____.

Aby złożyć _____ na giełdzie, musisz posiadać _____ inwestycyjny w _____. Dla inwestorów niezwykle ważnym towarem jest szybka i rzetelna _____.

Z każdą inwestycją związane jest _____, czyli możliwość nie osiągnięcia zakładanych wyników. Inwestorzy ograniczają je, budując _____, tak by składały się z wielu aktywów.

6. Opis przebiegu lekcji

• **Czas:** Lekcja przeznaczona na jedną jednostkę trwającą 45 minut.

• **Konspekt lekcji**

Części lekcji	Czynności nauczyciela	Czynności uczniów	Czas	Uwagi
Część wstępna, wprowadzająca	- zapoznaje uczniów z założeniami i celami lekcji, - omawia metody pracy,	uczniowie słuchają, ewentualnie zadają pytania dotyczące strony technicznej przeprowadzenia lekcji	3 min	
Realizacja materiału (część rozwijająca)	- dzieli uczniów na 8 grup, każda grupa otrzymuje takie samo zadanie do wykonania: <i>Korzystając z wybranej strony internetowej uczniowie przygotowują, krótką słowną prezentację na temat zdefiniowania pojęcia giełda, akcja,</i> - kontroluje przebieg prezentacji, tłumaczy trudniejsze dla uczniów zagadnienia.	uczniowie przeglądają strony i przygotowują informacje na zadany temat. Wybrany z każdej grupy lider prezentuje zawartość strony, odpowiada na pytania	8 min 10 min	

	- wspólnie z uczniami konstruują na podstawie materiałów jedną definicję giełdy i akcji,	pozostałych uczniów dotyczące omawianego tematu. Konstruowanie jednej, wspólnej definicji	5 min	
	- wyjaśnia, iż obecnie na rynku światowym występuje wiele giełd, a także rynki pozagiełdowe, - przydzielenie zespołowi 1,3 analizy Giełdy w Londynie http://www.londonstockexchange.com - przydzielenie zespołowi 2, 4 Giełdy w Warszawie http://www.gpw.com.pl/ , - przydzielenie zespołowi 5, 7 Internetowej Giełdy Towarowej http://www.netb.pl/ , - przydzielenie zespołowi 6, 8 największego rynku pozagiełdowego http://www.nasdaq.com/ .	Każdy z zespołów analizuje stronę internetową, zapisuje wnioski, pytania - stara się sformułować zestaw pytań, wskazać co jest dla niego niezrozumiałe	10 min	
Podsumowująca	- rozdaje karty pracy dla uczniów	Rozwiązują kartę pracy	9 min	

Scenariusz lekcji: Giełda miejscem inwestowania

I. Standardy

1. Cele edukacyjne:

- wyjaśnienie, na czym polega ryzyko inwestowania na giełdzie,
- poznanie sposobów inwestowania,
- kształtowanie umiejętności oceny zysku i ryzyka.

2. Zadania szkoły:

- kształtowanie nawyku korzystania z różnych źródeł informacji,
- doskonalenie umiejętności analizy, oceny i podejmowania ryzyka.

a. Treści nauczania:

- potrafi analizować wyniki finansowe firm,

- zna zasady inwestowania na giełdzie.
- b. Osiągnięcia:
  - poznanie charakterystyki firm,
  - zrozumienie wpływu informacji na kurs akcji.

3. Opis lekcji

1. Założenia wstępne

- uczeń potrafi korzystać z Internetu,
- potrafi korzystać z dostępnych źródeł wiedzy,
- posiada umiejętność wykorzystania i przetwarzania informacji dotyczących rodzajów giełd.

2. Cele kształcenia

Uczeń:

- zna terminy: rynek pierwotny, rynek wtórny, inwestor, zlecenie, system notowań,
- wie, jakie czynniki wpływają na wysokość notowania akcji,
- rozumie przyczyny zróżnicowania poziomu akcji na giełdzie.

potrafi:

- ocenić konsekwencje zmian mechanizmu giełdy,
- analizować trendy na giełdzie,
- scharakteryzować i wyjaśnić wpływ informacji na zmianę kursu akcji.
  - a. Metody i formy pracy
    - elementy pogadanki,
    - ćwiczenia kształcące formalnie (ćwiczenia w rozumowaniu, ćwiczenia wyobraźni,
    - praca w grupach z wykorzystaniem komputerów oraz z zastosowaniem karty pracy ucznia,
    - dyskusje.

b. Kluczowe pojęcia:

rynek pierwotny, rynek wtórny, inwestor, zlecenie, system notowań.

c. Materiały i środki dydaktyczne

- **Środki dydaktyczne**

- **Pomoce dydaktyczne**

Podręcznik, encyklopedia, leksykon, zeszyt ćwiczeń, czasopisma

- **Przyrządy**

- komputery z programami (Word, Excel,)
- Internet

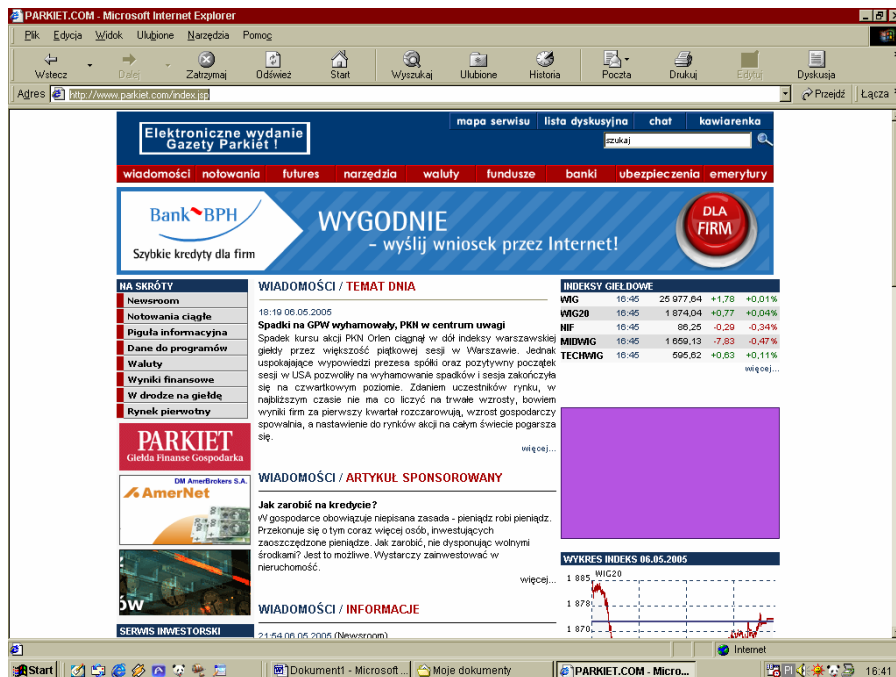
Materiały: karta pracy ucznia

- **Opis zadań (instrukcja) dla ucznia**

Wypełniając kartę pracy uczniowie korzystają ze strony oraz z programów Word, Excel.

- **Karta pracy ucznia**

1. Otwórz stronę internetową <http://www.parkiet.com/index.jsp>

2. Odszukaj na stronie podstronę Wyniki finansowe, następnie kliknij na swoją akcję i uzupełnij uwzględniając swoją spółkę miejsca wykropkowane.

NARZĘDZIA / WYNIKI FINANSOWE

WYNIKI FINANSOWE

Wybierz spółkę

Alchemia SA
jednostkowy raport kwartalny za I kw. 2005

Data publikacji: 2005-05-06

Powrót
ZALĄCZNIK

WYBRANE DANE	w tys. zł.	w tys. EURO	w tys. zł.
	narastająco	narastająco	narastająco
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów,	.....?	.....?	.....?

towarów i materiałów			
----------------------	--	--	--

3. Wejdz na podstronę Rekomendacje i sprawdź, które akcje należy:

Kupować.....

Trzymać.....

d. Opis przebiegu lekcji

- **Czas**

Lekcja przeznaczona na jedna jednostkę trwającą 45 minut.

- **Konspekt lekcji**

Części lekcji	Czynności nauczyciela	Czynności uczniów	Czas	Uwagi
Część wstępna, wprowadzająca	- zapoznaje uczniów z założeniami i celami lekcji, - omawia metody pracy,	uczniowie słuchają, ewentualnie zadają pytania dotyczące strony technicznej przeprowadzenia lekcji	3 min	
Realizacja materiału (część rozwijająca)	- rozdaje ksera z nazwami firm, których akcję będzie analizował uczeń na lekcji,	- każdy z uczniów wybiera z listy nazwę firmy, której akcję będzie analizował na lekcji,	3 min	
	- na podstawie dostępnych w Internecie wiadomości proszę zebrać informację na temat wybranej przez siebie spółki,	- uczniowie szukają informacji o swojej firmie,	15 min	
	- za pomocą strony internetowej http://www.parkiet.com proszę przeanalizować wyniki finansowe firmy - rozdaje karty pracy dla uczniów	- wypełniają kartę pracy	19 min	

Podsumowująca	- przedstawia foliogram „Jak inwestor może wejść na giełdę”	- sporządzają notatki	5 min	
----------------------	---	-----------------------	-------	--

Załącznik 2. Jak inwestor może „wejść” na giełdę?

„Aby inwestować na giełdzie, trzeba mieć założony rachunek w biurze maklerskim - giełda bowiem nie obsługuje bezpośrednio klientów indywidualnych. Biuro maklerskie to instytucja pośrednicząca pomiędzy inwestorem a giełdą. To jej zlecasz dokonywanie zakupów czy sprzedaż twoich akcji. Gdy zdecydujesz się na kupno akcji, czyli złożysz stosowne zlecenie, a na twoim koncie są wystarczające środki na zakup, to biuro składa zlecenie na giełdę i dokonuje zakupu. Nie spiesz się jednak zanadto do biura, by zobaczyć J akcje, które kupiłeś. Po pierwsze, rozliczanie transakcji trwa aż trzy dni (dwa w wypadku obligacji), po drugie - nigdy nie zobaczysz swoich akcji. O ile w przeszłości akcje występowały w formie materialnej, to obecnie występują jedynie w formie zapisów komputerowych. Instytucją, gdzie gromadzone są te zapisy, jest Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych (KDPW). Ale gdybyś się chciał upewnić, czy na pewno wiedzą oni o tym, że kupiłeś akcje, to spotka cię niemiła niespodzianka - nie wiedzą. KDPW prowadzi jedynie rachunki biur maklerskich, a nie poszczególnych inwestorów. To tylko twoje biuro wie, jakie akcje posiadasz.

Oferta biur maklerskich jest spora, a dodatkowo coraz popularniejsze stają się internetowe j biura maklerskie; tu nie musisz już składać zleceń osobiście lub dzwonić - możesz to robić ze swojego komputera. Pamiętaj jednak, że każda transakcja kosztuje - biura czerpią dochody z prowizji od transakcji.

Kiedy masz już rachunek w biurze maklerskim, możesz myśleć o składaniu zleceń. **Zlecenie** to dyspozycja dotycząca zawarcia transakcji. Jest wiele rodzajów zleceń, ale na początku twojej giełdowej kariery wystarczą ci dwa. Każde zlecenie składane na GPW musi określać trzy podstawowe elementy: cenę, po jakiej inwestor chce nabyć lub sprzedać papier wartościowy; termin ważności złożonego zlecenia oraz dodatkowe warunki. Podstawowe zlecenie - to **zlecenie z limitem ceny**. W zleceniu tym określamy najwyższą cenę, po jakiej jesteśmy skłonni kupić określony papier wartościowy, lub najniższą cenę, po jakiej jesteśmy skłonni dany papier sprzedać. Oczywiście w rzeczywistości pewnie uda nam się kupić po cenie niższej, niż wynosił limit, albo sprzedać po cenie wyższej od podanej granicy, ale podanie w zleceniu giełdowym limitu zabezpiecza inwestora przed przypadkową ceną, po której transakcja mogłaby zostać zrealizowana. Drugim ważnym typem zlecenia jest zlecenie **po cenie rynkowej**, co oznacza, że inwestor chce nabyć określoną liczbę akcji po cenie aktualnie występującej na rynku.

Systemy notowań. Na giełdzie w Warszawie papiery wartościowe notowane są w dwóch systemach. Początkowo akcje notowane były w systemie **kursu jednolitego**, to znaczy ustalano cenę, po której handlowano danym walorem. Obecnie nadal dokonuje się notowań w systemie kursu jednolitego, a cenę ustala się dwa razy dziennie (notowania jednolite z dwoma fiksingami), lecz zastosowanie nowego systemu komputerowego oraz wzrost obrotów umożliwiły wprowadzenie w odniesieniu do wielu spółek tzw. **notowań ciągłych**, kiedy cena zmienia się z chwili na chwilę w zależności od napływających zleceń. Tylko podczas notowań ciągłych można składać zlecenia po cenie rynkowej. To, jak notowana jest spółka, zależy głównie od jej wielkości, a przez to od liczby transakcji dokonywanych codziennie na giełdzie. Notowania ciągłe mają sens jedynie wtedy, gdy tych transakcji jest dużo, w przeciwnym razie, kilka zleceń mogłoby silnie zmienić kurs”.

Źródło: Belka M. (red.), Ekonomia stosowana, Warszawa 2002, str. 74.